

Mgr. Hana Karolina KOBULEJOVÁ:

„Vliv strukturální transformace tisku na změnu obsahu deníků a týdeníků vydávaných po roce 1989 v Libereckém kraji.“

Rigorózní práce 2016, IKSŽ FSV UK Praha, 230 stran z toho 157 stran textu a 73 stran příloh. Vedoucí práce doc. PhDr. Barbara Köpplová, Csc., odborný konzultant PhDr. Vlastimil Nečas, Ph. D.

Magistra Hana Karolina Kobulejová předkládá k obhajobě rigorózní práci (dále RP) po výtce mediálního charakteru. Stěžejním cílem posuzované RP bylo analyzovat strukturálně-transformační změny, které ovlivnily fungování regionálního a lokálního tisku, sledovat následné účinky, které měly na mediální subjekty a vliv, jakým redefinovaly některé soudobé funkce žurnalistiky, protože ve sledovaném období dochází k digitální revoluci a zároveň ke strukturálně-transformačním pohybům. Odraz strukturální transformace a dalších výše zmíněných konsekvencí byl zkoumán a dokladován na příkladu konkrétního periodika – Českolipského deníku (v tomto ohledu je název práce poněkud zavádějící).

Teoretická část (II.) je pojata ze široka. Kladně hodnotím podrobné zamyšlení nad termíny lokální a regionální – vývojové posuny – otázka, zda se v dohledné době usadí. Konsolidaci regionů u nás brání časté správní reformy. Podaný rozbor obsahu (náplně, chápání) pojmů lokální a regionální vychází z novějších studií a opomíjí tradiční (dosud zažitá) chápání řečených pojmů. Ale vzhledem ke zpracovávanému období (po roce 1989) to není zcela na závadu. Autorka anticipuje možný vývoj k postupnému všeobecnému přijetí chápání pojmu region v unijním pojetí. Sami respondenti, (bývalí) pracovníci redakce Českolipského deníku, operují s obsahem pojmu region v tradičním smyslu. Na s. 23 autorka píše, že místní tisk ztrácí svá specifika a směřuje tak spolu s celým mediálním systémem ke stále větší homogenizaci. S tím souhlasím. Budoucnost klasického místního (regionálního, lokálního) periodického tisku by mohla být námětem ke krátkému zamyšlení u obhajoby. V části II. (teoretická část) chci ještě vyzdvihnout podkapitulu 2.5. Kapitola 3 (strukturální transformace) je vzhledem k předmětu výzkumu (pozitivně) naddimenzovaná.

Metodická část (III.) je pojata také ze široka, od připomenutí základních postulátů vědy (Baconův „nekonečný cyklus“ od anticipace po novou anticipaci etc., etc.) ke specifikaci adekvátních sociologických metod. Autorka skutečně nepadla in medias res. Na s. 79 n autorka vysvětluje a obhajuje volbu výzkumného vzorku a rozsah analyzovaných čísel. Metodická část v předloženém rozsahu a kvalitě je disponovaná i pro mnohem širší výzkum.

Empirická část (IV.) je provedena pečlivě. Pisatelka se mimo jiné zabývá otázkou interní regulace a autoregulace redakcí Českolipského deníku a cíleně sleduje problematiku autonomie redakcí ve zkoumaném období. Jako signifikantní mi na tomto místě připadá výpověď respondenta 4 na s. 98 – na regionální úrovni si noviny nežijí svůj život; jsou stále součástí určitého systému.

Práce má logickou a metodicky dobře řešenou strukturu, díky ní je konzistentní a srozumitelná. Citační aparát a poznámkový aparát pod čarou nejsou přetížené. Použitá literatura je široce pojatá, po právu interdisciplinární, totéž platí pro

elektronické zdroje. Jako zdroje jsou použity i konference, přednášky apod. Kladně hodnotím, že se v literatuře objevil i Zygmund Bauman.

RP je opatřena jmenným a věcným rejstříkem. Přílohy nejsou samoučelné, integrálně doplňují text hodnocené RP. Nalézáme zde nejen struktury hloubkových rozhovorů (což by měla být samozřejmost), ale i jejich transkripci (ta nebývá vždy ani v sociologických studiích). Čtyři dobře strukturované rozhovory pokryly celé zkoumané období.

Posuzovaná rigorózní práce splňuje předepsaná kritéria a je přínosem do mozaiky výzkumu vlivu změn po r. 1989 na regionální periodický tisk. Jedná se o pečlivou a pracnou studii. Posuzovanou rigorózní práci Mgr. Hany Karoliny Kobulejové doporučuji bez námitek k obhajobě.

PhDr. Mgr. Robert Krejcar, Ph. D.
oponent práce